

люди Переяслав на YouTube Поділитись

«Ми були відрізані від світу і цивілізації»: як українці з Луганщини двічі тікали від окупантів

Фото: Колаж Переяслав.City

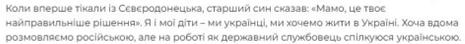
Ольга Коломієць 30 вересня 2022 21:03

Ірині КУШНАРЬОВІЙ 47 років, Сергію ОЧЕРЕТЯНОМУ – 58. Вони приїхали до Переяслава наприкінці травня, коли їхнє місто Северодонецьк та Лисичанськ окупувала російська армія. Тут пара раніше гостювала в Сергієві рідні – двоюрідних братів. Тепер же вони їх прихистили як біженців війни.

«Ми хочемо жити в Україні»

Уперше Сергій привіз Іру в Переяслав, як тільки вони почали зустрічатися, у 2015 році. Познайомився із ріднею, і відтоді вони бували тут щороку. – Це дуже гарне і затишне місто, – каже Іра. – Протягом цих років ми його вже вивчили, відвідали усі музеї. Щорозу, як приїжджали, обов'язково гуляли в музеї просто неба – такої краси я ніде не бачила! Тож коли постало питання, де жити, бо повернутися додому поки не можемо, то рішення було однозначне.

– Мій тато із Переяславіщини, з уже затопленого Півдня, – долучався до розмови Сергія. – Коли село пустило під воду, вся родина перебралася в місто. Але народився тато на Житомирщині, там його батьки працювали за розподілом сільськими вчителюми. Із червня нічного року Іра та Сергій проживали у одного з братів. Сергій влаштувався в Переяславську лікарню – він лікар функціональної діагностики. Ірина продовжує працювати у Луганському обласному фонді соціального страхування – дистанційно.

– Для мене це не проблема, бо я вже двічі переселенка – звикаю, що немає постійного свого дому, – каже Іра. – Мої сини дорослі, також нормально сприйняли черговий переїзд. Коли вперше тікали із Северодонецька, старший син сказав: «Мамо, це твоє найправильніше рішення». Я і мої діти – ми українці, ми хочемо жити в Україні. Хоча вдома розмовляємо російською, але на роботі як державний службовець спілкуємо українською.

Ірина Кушнарєва і Сергій Очеретяний із батьком Володимиром Олексійовичем

Відразу ж, як приїхали до Переяслава, Іра та Сергій стали на облік як внутрішньо переміщені особи, обос отримали виплати, передбачені законодавством.

– Я також став на облік у військоматі, – зазначає Сергій. – Окрім цього, ми подали усі документи й за брата, щоб він отримав компенсацію на комунальні послуги за прихисток для переселенців, і не тільки нас. Бо ж ми приїхали з друзями, і спочатку у будинку нас проживало восьмеро! Відшкодування брат ще не отримав, сподіваємося, що якісь кошти йому таки заплатять.

А щодо друзів, то тут цікава історія. Коли прийшов влаштуватися на роботу, то директорка лікарні Лариса Василівна Кузьменчук у розмові зауважила, що в них немає кардіолога. Недовго думаючи, набрав своїм друзям-лікарям – вона кардіолог, а він травматолог. Запропонував переїхати сюди, сказав, що для них є робота. Вони спочатку відмовилися, а ввечері того ж дня зателефонували, що згодні, бо будуть евакуюватися із Лисичанська. Ось таким чином у Переяславській лікарні з'явилися іще два спеціалісти.

– Останній місяць я повністю поринула в роботу, це допомагає відволіктися від того, що відбувається у країні і в рідному місті, – зі смутком каже жінка. – Займалася поселенням сина в столиці, він вступив до університету імені Т. Шевченка.

«Покинули все і поїхали!»

Ірина Кушнарєва родом із міста Хрустальний (Червоний Луч), який нині під владою самопроголошеної ЛНР. Жінка працювала начальником відділу у Фонді соціального страхування, мала власний будинок, налагоджене життя. Її сини навчалися у школі, старший мав її закінчувати. У 2014 році, коли почалося захоплення територій проросійськими силами, залишатися там суперечило моральним принципам Ірини, та ще й було для неї небезпечним. Тому вона прийняла наважливе рішення – забрати дітей і евакуюватися до підконтрольного Україні Северодонецька.

– Окрім будинку, в мене там нічого не лишилося. З батьком і сестрою не спілкуємо, бо вони ще у 2015 році переїхали жити до росії. Це для мене болюча тема. Мій дід доглядав знайома, але що там наразі – не знаю.

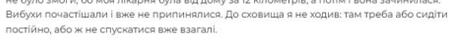

Ірина Кушнарєва з подругою в українському Северодонецьку

У Хрустальному самозахплення пройшло швидко, без жодних активних бойових дій. Росіяни просто зайшли в місто, і поступово почався плавний переїзд до нової влади та їхніх порядків. Десь далеко, ближче до кордону, ми чули стрілянину, але це зовсім не те, що відбувається зараз. Тоді все було зроблено тихо, наче так і треба. Була Україна – стала росія. Спочатку писали всі ціни паралельно, через ризик, – у гривнях і рублях, бо ходили дві валюти. Потім «зросійнілося» все, люди нічого не встигли й збагнути. І саме тоді я вирішила покинути рідне місто, бо не хотіла жити в якійсь самопроголошеній ЛНР.

За словами Ірини, їхній центральний офіс перевели до Северодонецька, одного з найбільших міст Луганщини. Чимало українських державних структур із Луганська було переміщено саме туди. Жінці запропонували роботу в обласному фонді страхування, тож туди переїхала й вона із синами у 2015-му.

– Спочатку було важко. Особливо для дітей – місто незнайоме, та й у мене там не було нічого із друзів. Коли вже познайомилися із Сергієм, поступово звиклися, вивчали місто, доки знову в лютому до нас у місто не прийшла війна. Чому я так кажу, адже для мене війна почалася у 2014 році? Бо 2014 і 2022 не зрівняти. Северодонецьк, як і Лисичанськ, були неподалік лінії розмежування, і то лиш інколи чули «звуки війни». Ми не відчували того, що почалося 24 лютого.

Обстріляні російською армією будинки в Северодонецьку. 2022 рік. Фото: L.Melnykova/USA

Сергій Очеретяний – житель Лисичанська, працював лікарем в одному із місцевих закладів охорони здоров'я.

– Коли почалося повномасштабне вторгнення росіян, я не планував нікуди переїздити, – каже Сергій. – Обстріли були, вибухи, але ми думали, що це швидко мине. Ніхто не вірив у те, що все може так далеко зайти. У нас поступово зникало все: вода, газ, світло, зв'язок. Ми були відрізані від світу і цивілізації. Щоби зарядити телефон, потрібно було заплатити тим, у кого був генератор. Коли зупинився громадський транспорт, то на роботу дістатися вже не було змоги, бо мій лікарня був від дому за 12 кілометрів, а потім і вона зникла. Вибухи почастішали і вже не припинилися. До сховався я не ходив: там треба або сидіти постійно, або ж не спускатися вже взагалі.

Коли Северодонецьк і Лисичанськ повністю захопили росіяни, міста постійно обстрілювали, в будинки влучали ракети, Ірина вирішила знову виїжджати.

Житловий квартал у Северодонецьку після російських обстрілів. 2022 р. Фото: Telegram-канал Северодонецьк ЛИС 1934

– Старшому сину 22 років, він має роботу в Києві. Менший закінчував 11 клас. І потрібно було щось вирішувати, бо навчатися в тих умовах було нерéalно. – каже Сергієва. – Я вирішила евакуаційним потягом їхати на Львівщину, доки ситуація в нашому місті не покращиться. Із собою взяла лише по рюкзаку з необхідними речами і документами. Прибувши на вокзал, зрозуміли, що з першого разу до вагону не потрапимо, бо охочих тікати з міста була велика армія.

Вдалося виїхати тільки через добу, 6 березня. У купе було 16 чоловік. В коридорі і навіть у тамбури люди стояли у тисняві, проїхати до тунелю було неможливо. В основному їхали жінки з дітьми різного віку, а також із домашніми улюбленцями. Нас попросили всім вимкнути телефони. Їхали ми довго, потяг постійно змінював маршрут, але, слава Богу, доїхали благополучно. До речі, доки під Лисичанськом не знищили залізничні колії, то безкоштовні потяги ходили щодня.

Лисичанськ. Фото: Лугансько ОДА facebook

Пробули на заході України до червня. Мене на Львівщині дуже гарно прийняли, надали вдалене робоче місце. Сини склали іспити, і ми з чоловіком вирішили, що будемо їхати до Переяслава: я – із Львівщини, а він – із Лисичанська. Головним було влювити Сергієвого батька, Володимира Олексійовича, якому 87 років.

– Так, це було дуже складно, – підхоплює розмову Сергій Очеретяний. – Тато нікуди не хотів їхати з рідного міста, а покинути його самого я не міг. Добре, що врешті погодився їхати до Переяслава, бо тут рідня – його племінники, діти рідної сестри. Тато, до речі, теж лікар, був завідувачем шкірно-венерологічним диспансером у Лисичанську, а потім викладав у медичному училищі.

Сергій Очеретяний має рідню в Переяславі. Евакуювавшись, влаштувався на роботу до Переяславської лікарні

Ситуація в рідних містах невідома

Ірина та Сергій про свої помещкання знають зовсім небагато, як і загалом про ситуацію в Северодонецьку та Лисичанську. У наших кварталах тільки повилітали шибки, саме ж помещкання дотримувалося відлучили. – розповідає Сергій. – А ступ знайомих, які приїздили сюди мене з батьком, снарядом розбило під будинку, він уже непридатний для життя. За мою квартиру нагядає знайомих! Ще місяць тому я зміг йому дозвонитися, а вже зараз, очевидно, українські мобільні оператори там не працюють.

– Знайоми й мене теж запитують, чи знаю щось про своє майно? – каже Ірина. – Думую: а навіщо? Щоб зайвий раз засмучуватися? Вірна ще не закінчилася, і сьогодні мій будинок, квартира, де проживала, цілі, а через хвилину там можуть бути руїни, бо там обстріли не припиняються. За майном не шлюду, хоча в квартирі лишилися комп'ютер, ноутбук, побутова техніка – все майже нове.

Але я вірю, що Україна неодмінно переможе, бо в людей тут добрі серця. Коли ми їхали в тому темному евакуаційному потязі, то періодично зупинялися на станціях. В одному селі на Житомирщині до нього підійшло зразу багато місцевих людей із домашніми піржачками, їх роздавали всім, і було таке враження, що в них ця смакота ніколи не кінчається. Здавалося б, просто піржачки, але ж люди спеціально пекли їх і серед ночі чатували біля залізничних колій, щоби нагодувати тих, хто тікає від війни!

Другий вилазок, який вразив, був уже на Львівщині. Нас із сином там дуже широко приймали, в усюму допомагали. Якось до мене зателефонували із однієї гімназії і попросили прийти. Як виявилось, вони тримали на контролі всіх переселенців і знали, що я маю сына-випускника. Із-за кордону прийшов гуманітарний вантаж із ноутбуками для таких, як я, і синові його подарували. Тож доки ми отак будемо підтримувати і допомагати один одному, матимемо невичерпне добро і співчуття, ми – непереможені!

Красивий рідного Северодонецька

Instagram та у фейсбук Інстаграмні та у фейсбук

Читайте нас в Google News. Кляц на Підписатися